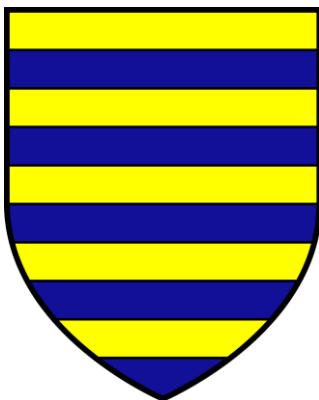

**REPUBLIKA HRVATSKA
SPLITSKO-DALMATINSKA ŽUPANIJA
OPĆINA DICMO**

**ANALIZA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA
KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM OPĆINE DICMO**

Dicmo, srpanj 2023.

Sadržaj

1. UVOD	1
1.1. REVIZIJA UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	1
2. GLAVNI CILJ UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	2
3. POSEBNI CILJ 1.: KONTINUIRANO VOĐENJE I AŽURIRANJE REGISTRA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	4
3.1. ODLUKA O PROGLAŠENJU KOMUNALNE INFRASTRUKTURE JAVNIM DOBROM U OPĆOJ UPORABI I ODLUKU O UKIDANJU STATUSA JAVNOG DOBRA U OPĆOJ UPORABI KOMUNALNE INFRASTRUKTURE	4
3.2. IZRADA GEODETSKIH ELABORATA IZVEDENOG STANJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE (ISKI)	5
3.3. NADOPUNJAVANJE I AŽURIRANJE REGISTRA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE U VLASNIŠTVU OPĆINE DICMO	5
3.4. POPIS IMOVINE I AŽURIRANJE POSLOVNIH KNJIGA	6
3.4.1. <i>Određivanje identifikacijskih oznaka za građevine i uređaje komunalne infrastrukture</i>	7
3.4.2. <i>Izrada popisa imovine i ažuriranje poslovnih knjiga</i>	8
4. POSEBNI CILJ 2.: NORMATIVNO UREĐENJE UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	13
4.1. KOMUNALNE DJELATNOSTI.....	13
4.2. ORGANIZACIJSKI OBLICI OBAVLJANJA KOMUNALNIH DJELATNOSTI	15
4.2.1. <i>Trgovačko društvo</i>	16
4.2.2. <i>Koncesija</i>	17
4.2.3. <i>Ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti</i>	17
4.3. FINANCIRANJE USLUŽNIH KOMUNALNIH DJELATNOSTI.....	18
4.3.1. <i>Cijena komunalne usluge</i>	18
4.3.2. <i>Cjenik komunalnih usluga</i>	18
4.3.3 <i>Uvjeti isporuke komunalnih usluga</i>	19
4.3.4. <i>Proračun jedinice lokalne samouprave</i>	20
4.4. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA U VLASNIŠTVU OPĆINE DICMO	20
4.4.1. <i>Građenje i održavanje komunalne infrastrukture</i>	22
4.5. FINANCIRANJE GRAĐENJA I ODRŽAVANJA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE U VLASNIŠTVU OPĆINE DICMO	24
4.5.1. <i>Komunalni doprinos</i>	25
4.5.2. <i>Komunalna naknada</i>	27
4.5.3. <i>Naknada za koncesiju</i>	29
4.6. KOMUNALNI RED I ODRŽAVANJE KOMUNALNOG REDA – KOMUNALNI REDARI	29
5. POSEBNI CILJ 3.: NADZOR NAD UPRAVLJANJEM KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	36
5.1. SUSTAVNA ANALIZA I VREDNOVANJE UČINKA UPRAVLJANJA I KORIŠTENJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U VLASNIŠTVU OPĆINE DICMO	36
5.1.1. <i>Organizacija obavljanja komunalne djelatnosti</i>	37
5.1.2. <i>Financiranje komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo</i>	38
5.1.3. <i>Građenje i održavanja komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo</i>	38
5.1.4. <i>Komunalni red i održavanje komunalnog reda</i>	39
5.2. NAČELA KOMUNALNOG GOSPODARSTVA.....	41

5.3. KRITERIJI UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U VLASNIŠTVU OPĆINE DICMO	44
6. PROCES UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U VLASNIŠTVU OPĆINE DICMO	50
ZAKLJUČAK	50

1. UVOD

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20) kao osnovni propis koji uređuje lokalnu samoupravu propisuje u članku 19. kako općine u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana i taksativno navodi trinaest poslova iz djelokruga općine: uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, briga o djeci, socijalna skrb, primarna zdravstvena zaštita, odgoj i osnovno obrazovanje, kultura, tjelesna kultura i šport, zaštita potrošača, zaštita i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarna i civilna zaštita, promet na svom području te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Poslovi komunalnog gospodarstva uređeni su Zakonom o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 68/18, 110/18 i 32/20). U članku 2. navedenog zakona utvrđeno je da je komunalno gospodarstvo cijelovit sustav obavljanja komunalnih djelatnosti, građenja i održavanja komunalne infrastrukture te održavanja komunalnog reda na području jedinice lokalne samouprave. Komunalno gospodarstvo sukladno članku 4. temelji se na šesnaest načela: zaštite javnog interesa, razmjerne koristi, solidarnosti, javne službe, neprofitnosti, supsidijarnosti, univerzalnosti i jednakosti pristupa, prilagodljivosti, kontinuiteta i kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti, ekonomičnosti i učinkovitosti, zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara, sigurnosti, javnosti, prihvatljivosti cijene komunalnih usluga i zaštite ugroženih kategorija građana. Člankom 5. istog zakona utvrđeno je da su jedinice lokalne samouprave dužne u donošenju i provođenju programa građenja komunalne infrastrukture i programa građenja komunalne infrastrukture poštovati javni interes i omogućiti ostvarivanje i zaštitu pojedinačnih interesa na način koji nije u suprotnosti i na štetu javnog interesa. Člankom 21. zakona propisano je da su komunalne djelatnosti one djelatnosti kojima se osigurava građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture i stanju funkcionalne ispravnosti i komunalne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave.

1.1. Revizija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom

Na temelju članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju („Narodne novine“, broj 25/19), Državni ured za reviziju obavlja reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Splitsko-dalmatinske županije. Revizija obuhvaća provedbu aktivnosti iz nadležnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s vođenjem evidencija o komunalnoj infrastrukturi, normativnim uređenjem upravljanja komunalnom infrastrukturom,

upravljanjem komunalnom infrastrukturom te obavljanjem nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom.

U svrhu ocjene učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom zadaće Državne revizije su: provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljuju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo. Za ocjenu učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona, podzakonskih propisa te unutarnjih općih akata jedinice lokalne samouprave, kao i poduzetih aktivnosti jedinica lokalne samouprave u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom. Upravljanje komunalnom infrastrukturom Državna revizija ocjenjuje kao učinkovito, djelomično učinkovito i neučinkovito.

Državni ured za reviziju, na temelju utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije i kriterije za ocjenu učinkovitosti, ocijenio je da je upravljanje komunalnom infrastrukturom u Općini Dicmo djelomično učinkovito te su Općini dani nalozi i preporuke čijom bi se provedbom utvrđeni propusti uklonili.

2. GLAVNI CILJ UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

U Strategiji upravljanja imovinom u vlasništvu Općine Dicmo za razdoblje 2023. – 2027. postavljen je strateški cilj upravljanja imovinom Općine Dicmo: učinkovito upravljati svim oblicima imovine u vlasništvu Općine Dicmo prema načelu učinkovitosti dobroga gospodara. Iz navedenog strateškog cilja određenog Strategijom proizlazi glavni cilj upravljanja komunalnom infrastrukturom: učinkovito upravljati komunalnom infrastrukturom na području Općine Dicmo prema temeljnim načelima komunalnog gospodarstva. U svrhu postizanja glavnog cilja postavljanju se posebni ciljevi koji će se ostvariti kroz pripadajuće mjere i aktivnosti:

- 1. POSEBNI CILJ: Kontinuirano vođenje i ažuriranje Registra komunalne infrastrukture**
- 2. POSEBNI CILJ: Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom**
- 3. POSEBNI CILJ: Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom**

Tablica 1. Pregled posebnih ciljeva i mjera

GLAVNI CILJ UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM	Učinkovito upravljati komunalnom infrastrukturom na području Općine Dicmo prema temeljnim načelima komunalnog gospodarstva propisanim Zakonom o komunalnom gospodarstvu
POSEBNI CILJEVI	MJERE
Posebni cilj 1. - kontinuirano vodenje i ažuriranje Registra komunalne infrastrukture	Donošenje odluke Općinskog vijeća o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture
	Izrada geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture (ISKI)
	Nadopunjavanje i ažuriranje Registra komunalne infrastrukture
	Određivanje identifikacijskih oznaka za građevine i uređaje komunalne infrastrukture
	Izrada popisa imovine i ažuriranje poslovnih knjiga
Posebni cilj 2. - normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	Utvrđivanje komunalnih djelatnosti
	Određivanje organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti odlukom Općinskog vijeća
	Financiranje uslužnih komunalnih djelatnosti
	Određivanje komunalne infrastrukture Općine Dicmo
	Građenje i održavanje komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo
	Financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo
Posebni cilj 3. - nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom	Uspostavljanje komunalnog reda sukladno Odluci o komunalnom redu
	Sustavna analiza i vrednovanje učinka upravljanja i korištenja komunalnom infrastrukturom u vlasništvu Općine Dicmo
	Analiziranje postupanja u skladu s načelima komunalnog gospodarstva propisanom Zakonom o komunalnom gospodarstvu
	Analiziranje kriterija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u vlasništvu Općine Dicmo
	Izrada procedure upravljanja komunalnom infrastrukturom u vlasništvu Općine Dicmo

3. POSEBNI CILJ 1.: KONTINUIRANO VOĐENJE I AŽURIRANJE REGISTRA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Kontinuirano vođenje i ažuriranje registra komunalne infrastrukture provodit će se putem sljedećih mjera:

- donošenje odluka Općinskog vijeća o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture,
- izrada geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture (ISKI),
- nadopunjavanje i redovito ažuriranje Registra komunalne infrastrukture,
- popis imovine i ažuriranje poslovnih knjiga.

3.1. Odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture

Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture donosi Općinsko vijeće Općine Dicmo sukladno Statutu Općine Dicmo. Odluka o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture ili njezina dijela može se donijeti ako je trajno prestala potreba za njezinim korištenjem. Nekretnina kojoj prestane status javnog dobra u općoj uporabi ostaje u vlasništvu jedinice lokalne samouprave odnosno pravne osobe koja obavlja komunalnu djelatnost. Navedena odluka mora obvezno sadržavati naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatak o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se infrastruktura nalazi te nalog nadležnom суду za upis statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno za brisanje tog statusa ako se radi o infrastrukturi koja se upisuje u zemljišne knjige. Navedene odluke dostavljaju se nadležnom судu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišnim knjigama odnosno radi brisanja tog statusa.

Općinsko vijeće Općine Dicmo donijelo je odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi na području Općine Dicmo koja je dostavljena nadležnom судu radi provedbe upisa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige. Općina Dicmo provodi aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture na svom području u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, a odnose se na donošenje odluka o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi sukladno članku 61., 62. i 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Sukladno članku 132. Zakona o komunalnom gospodarstvu komunalna infrastruktura se evidentira i u katastru na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture, potvrde jedinice lokalne samouprave da se radi o

komunalnoj infrastrukturi, koje nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista u zemljišnu knjigu. Iz podataka navedenih u evidenciji komunalne infrastrukture utvrđeno je da je 27 građevina i uređaja komunalne infrastrukture upisano u zemljišne knjige kao javno dobro u općoj uporabi u neotuđivom vlasništvu Općine Dicmo.

3.2. Izrada geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture (ISKI)

Komunalna infrastruktura izgrađena do dana stupanja na snagu Zakona o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 68/18, 110/18 i 32/20) koja nije evidentirana u katastru ili nije evidentirano njezino stvarno stanje evidentira se u katastru na temelju geodetskog elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture (ISKI), potvrde jedinice lokalne samouprave kako se radi o komunalnoj infrastrukturi, a koje pribavlja i nadležnom tijelu za katastar dostavlja jedinica lokalne samouprave odnosno javni isporučitelj koji upravlja komunalnom infrastrukturom i rješenja nadležnog zemljišnoknjižnog suda o provedbi prijavnog lista u zemljišnu knjigu. Prijavni list za prethodnu provedbu u zemljišnoj knjizi izrađen u skladu s pregledanim i potvrđenim geodetskim elaboratom izvedenog stanja komunalne infrastrukture (ISKI), i potvrdu jedinice lokalne samouprave kako se radi o komunalnoj infrastrukturi zemljišnoknjižnom sudu po službenoj dužnosti dostavlja nadležni ured za katastar.

Geodetski elaborat ISKI kao tehnička osnova za provedbu promjena u katastarskom operatu izrađuje se u svrhu GE25-evidentiranja izvedenog stanja komunalne infrastrukture. Geodetski elaborat ISKI izrađuje se tako da se elaboratom predlaže osnivanje jedinstvene katastarske čestice na kojoj je izrađena pojedina komunalna infrastruktura. Jednim geodetskim elaboratom ISKI može se evidentirati i više pojedinačnih različitih komunalnih infrastruktura. Geodetski elaborat ISKI izrađuje se uvijek na način da se elaboratom iskazuje stvarno stanje katastarske čestice na kojoj je izrađena komunalna infrastruktura prema podacima terenskih mjerena.

Općina Dicmo ima u planu u 2023. godini pribavljati nove geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture.

3.3. Nadopunjavanje i ažuriranje Registra komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo

Općina Dicmo ustrojila je i vodi Register komunalne infrastrukture koji je objavljen na internet stranici Općine Dicmo. Register komunalne infrastrukture sadrži: naziv i vrstu komunalne infrastrukture, podatak o katastarskoj i zemljišnoknjižnoj čestici i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, podatak o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja i

podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi. Općina Dicmo ustrojila je evidenciju komunalne infrastrukture u koju su uneseni podaci za 280 građevina (99 ili 35,4 % građevina u vlasništvu Općine Dicmo i 181 ili 64,6 % na zemljištu u privatnom, mješovitom privatnom i javnom vlasništvu ili s neriješenim vlasničkim statusom) i uređaja komunalne infrastrukture. U evidenciju se unose propisani podaci o nazivu i vrsti komunalne infrastrukture, o katastarskim i zemljišnoknjižnim česticama i katastarskoj općini na kojoj se komunalna infrastruktura nalazi, o vlasništvu komunalne infrastrukture i osobi koja njome upravlja, i podaci o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

Registrar komunalne infrastrukture potrebno je kontinuirano nadopunjavati podatcima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja te redovito poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru. Unesene podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu nužno je sistematizirati po vrstama i nazivima komunalne infrastrukture, kako bi se uvidom u registar mogao pratiti broj evidentiranih građevina i uređaja komunalne infrastrukture.

Općina Dicmo kontinuirano će unosit akte u Registrar komunalne infrastrukture te provoditi aktivnosti radi pohranjivanja akata tj. podataka o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture i radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinsko - pravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.

3.4. Popis imovine i ažuriranje poslovnih knjiga

Prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu („Narodne novine“, broj 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20) proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika. Poslovne knjige proračuna i proračunskih korisnika su dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. Dnevnik je knjiga u koju se unose poslovne promjene slijedom vremenskog nastanka. Glavna knjiga je sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih promjena i transakcija nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima. Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitičko knjigovodstvo dugotrajne

nefinancijske imovine – po vrsti, količini i vrijednosti (nabavna i otpisana) te s drugim podacima. Pomoćne knjige i analitičke evidencije ne moraju se voditi ako se izravnim raščlanjivanjem stavki glavne knjige osiguravaju potrebnii podaci. Zgrade i ostali građevinski objekti iskazuju se odvojeno od zemljišta na kojem su smješteni, a ako nije moguće odvojiti vrijednost objekta od vrijednosti zemljišta tada se čitav iznos evidentira na imovini koja ima veću vrijednost (najčešće su to građevinski objekti).

Za ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture evidentirana u glavnoj knjizi Općine Dicmo sintetički vodi se analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, osim za dio javne rasvjete i nerazvrstane ceste. Za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijsku oznaku te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih oznaka povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

Na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Popisom imovine obuhvatiti i komunalnu infrastrukturu. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga općinskom načelniku.

U glavnoj knjizi Općine Dicmo evidentirana su ulaganja u izgradnju komunalne infrastrukture te se vodi analitička knjigovodstvena evidencija iz koje je vidljiva nabavna, otpisana i sadašnja vrijednost ulaganja u pojedinačne građevine i uređaje komunalne infrastrukture, koja su u glavnoj knjizi iskazana sintetički.

3.4.1. Određivanje identifikacijskih oznaka za građevine i uređaje komunalne infrastrukture

Proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio Pravilnika.

Općina Dicmo planira za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijsku oznaku te analitičke knjigovodstvene evidencije putem

identifikacijskih oznaka povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.

3.4.2. Izrada popisa imovine i ažuriranje poslovnih knjiga

Temeljem članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu (»Narodne novine« broj 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20), proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Podaci o popisu unose se pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste, koje predstavljaju knjigovodstvene isprave čiju vjerodostojnost potpisima potvrđuju članovi popisnog povjerenstva. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.

Općina Dicmo obavila je popis imovine i obveza krajem 2022. godine. Popisom je obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi. Popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura i druga imovina koja nije evidentirana u glavnoj knjizi. Općina Dicmo procijenit će vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Tablica 2. Posebni cilj 1. Kontinuirano vođenje i ažuriranje Registra komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo

Posebni cilj 1. Kontinuirano vođenje i ažuriranje Registra komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo						
Mjera	Aktivnosti/način ostvarenja	Opis aktivnosti	Odgovorna osoba	Pokazatelji rezultata	Mjerna jedinica za pokazatelj rezultata	Polazna i ciljana vrijednost mjerne jedinice
Donošenje odluka Općinskog vijeća o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluku o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture	Donošenje Odluke	Donošenje Odluke Općinskog vijeća o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluke o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture. Izrada Odluke i naloga nadležnom sudu za upis statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige odnosno za brisanje tog statusa ako se radi o infrastrukturi koja se upisuje u zemljišne knjige.	Općinsko vijeće Općine Dicmo	Broj donesenih odluka	Broj	Polazna (0) Ciljana (0)
	Dostava Odluke nadležnom суду u Splitsko-dalmatinskoj županiji	Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi i odluke o ukidanju statusa javnog dobra u općoj uporabi komunalne infrastrukture dostavlja se nadležnom sudu.	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Broj dostavljenih odluka	Broj	Polazna (0) Ciljana (0)
Izrada geodetskih elaborata izvedenog stanja komunalne infrastrukture (ISKI)	Izrada geodetskih elaborata ISKI	Za komunalnu infrastrukturu koja nije evidentirana u katastru izrađuju se geodetski elaborati ISKI. Kako bi se komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u katastru ili u njemu nije evidentirano njezino stvarno stanje mogla evidentirati i upisati u zemljišnu knjigu kao neotuđivo vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave na čijem se području nalazi i/ili javnog	Općinski načelnik Općine Dicmo	Broj elaborata ISKI	Broj	Polazna (0) Ciljana (2)

		isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom potrebno je izraditi geodetski elaborat izvedenog stanja komunalne infrastrukture.				
Nadopunjavanje i ažuriranje Registra komunalne infrastrukture	Nadopunjavati evidenciju javne rasvjete	Nadopunjavati evidenciju javne rasvjete te nadopunjavati evidenciju komunalne infrastrukture podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Javna rasvjeta je komunalna infrastruktura koja se ne evidentira u katastarskom operatu i zemljilišnim knjigama već se evidentira samo u katastru infrastrukture geodetskim elaboratom infrastrukture sukladno ZDIKN. Nakon izrade elaborata upisati javnu rasvjetu u Evidenciju javne rasvjete.	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Broj upisanih javnih rasvjeta	Broj	Polazna (1.100) Ciljana (1.300)
	Nadopunjavati evidenciju pješačkih staza	Nadopunjavati evidenciju pješačkih staza te nadopunjavati evidenciju komunalne infrastrukture podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja. Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila ako nisu sastavni dio nerazvrstane ceste ili druge ceste, evidentiraju se u katastarskom operatu kao način uporabe zemljišta sukladno ZDIKN-u.	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Broj pješačkih staza u evidenciji	Broj	Polazna (0) Ciljana (5)
	Unositi akte u Registr komunalne infrastrukture	Pohranjivati akte tj. podatke o zatraženim i izdanim dozvolama za uređenje, građenje i uporabu komunalne infrastrukture, radnjama poduzetim u svrhu rješavanja imovinskopravnih odnosa i statusa komunalne infrastrukture i aktima s tim u vezi.	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Broj unesenih akata	Broj	Polazna (5) Ciljana (10)

	Kontinuirano ažurirati podatke u evidenciji komunalne infrastrukture	Kontinuirano nadopunjavati registar komunalne infrastrukture podacima o neevidentiranoj komunalnoj infrastrukturi do njezina potpunog evidentiranja i poduzimati aktivnosti radi upisa komunalne infrastrukture u zemljišne knjige i evidentiranja u katastru, koje se postiže izradom elaborata izvedenog stanja za komunalnu infrastrukturu	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Ažurirani broj podataka	Broj	Kontinuirano
Određivanje identifikacijskih oznaka za građevine i uređaje komunalne infrastrukture	Svakoj građevini ili uređaju komunalne infrastrukture dodijeliti identifikacijsku oznaku	Za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijsku oznaku te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih oznaka povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo ili službenik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Broj dodijeljenih identifikacijskih oznaka	Broj	Kontinuirano

Izrada popisa imovine i ažuriranje poslovnih knjiga	Na kraju godine popisati svu imovinu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave	<p>Procjenjivati vrijednost neevidentirane komunalne infrastrukture i druge imovine te ažurirati poslovne knjige njezinim evidentiranjem, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i <u>Uputom o priznavanju, mjerenu i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.</u></p> <p>Na kraju svake poslovne godine popisuje se imovina i obveze, navodi se njihova pojedinačna vrijednosti te usklađuje sa stanjem imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Dosadašnjim popisom nije obuhvaćena komunalna infrastruktura koja nije evidentirana u glavnoj knjizi. Potrebno je za svaku građevinu i uređaj komunalne infrastrukture i druge dugotrajne nefinancijske imovine odrediti identifikacijsku oznaku te analitičke knjigovodstvene evidencije putem identifikacijskih oznaka povezati s evidencijom komunalne infrastrukture i drugim evidencijama o imovini.</p>	Sudski vještak za procjenu vrijednosti imovine (po potrebi), Povjerenstvo za popis imovine, Službenik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Broj neevidentiranih podataka o komunalnoj infrastrukturi	Broj	Kontinuirano

4. POSEBNI CILJ 2.: NORMATIVNO UREĐENJE UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

Općina Dicmo normativno uređuje upravljanje komunalnom infrastrukturom u svom vlasništvu sljedećim mjerama:

- utvrđivanjem komunalnih djelatnosti na svom području,
- određivanjem organizacijskih oblika obavljanja komunalnih djelatnosti,
- financiranjem uslužnih komunalnih djelatnosti,
- određivanje komunalne infrastrukture,
- građenje i održavanje komunalne infrastrukture,
- financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture te
- uspostavljanjem komunalnog reda.

4.1. Komunalne djelatnosti

Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u stanju funkcionalne ispravnosti i komunalne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave.

Sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 68/18, 110/18 i 32/20) komunalne djelatnosti kojima se osigurava održavanje komunalne infrastrukture su:

- 1. *održavanje nerazvrstanih cesta*** - skup mjera i radnji koje se obavljaju tijekom cijele godine na nerazvrstanim cestama, uključujući i svu opremu, uređaje i instalacije, sa svrhom održavanja prohodnosti i tehničke ispravnosti cesta i prometne sigurnosti na njima (redovito održavanje), kao i mjestimičnog poboljšanja elemenata ceste, osiguravanja sigurnosti i trajnosti ceste i cestovnih objekata i povećanja sigurnosti prometa (izvanredno održavanje);
- 2. *održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima*** - održavanje i popravci navedenih površina kojima se osigurava njihova funkcionalna ispravnost;
- 3. *održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda*** - upravljanje i održavanje građevina koje služe prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih voda iz građevina i površina javne namjene u građevinskom području, uključujući i građevine koje služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda, osim građevina u vlasništvu javnih isporučitelja vodnih usluga koje, prema posebnim propisima o vodama, služe zajedničkom prihvatu, odvodnji i ispuštanju oborinskih i drugih otpadnih voda;

4. *održavanje javnih zelenih površina* - košnja, obrezivanje i skupljanje biološkog otpada s javnih zelenih površina, obnova, održavanje i njega drveća, ukrasnog grmlja i drugog bilja, popločenih i nasipanih površina u parkovima, opreme na dječjim igralištima, fitosanitarna zaštita bilja i biljnog materijala za potrebe održavanja i drugi poslovi potrebni za održavanje tih površina;
5. *održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene* - održavanje, popravci i čišćenje navedenih građevina, uređaja i predmeta;
6. *održavanje groblja i krematorija unutar groblja* - održavanje prostora i zgrada za obavljanje ispraćaja i ukopa pokojnika te uređivanje putova, zelenih i drugih površina unutar groblja;
7. *održavanje čistoće javnih površina* - čišćenje površina javne namjene, osim javnih cesta, koje obuhvaća ručno i strojno čišćenje i pranje javnih površina od otpada, snijega i leda, kao i postavljanje i čišćenje košarica za otpatke i uklanjanje otpada s javnih površina;
8. *održavanje javne rasvjete* - upravljanje i održavanje instalacija javne rasvjete, uključujući podmirivanje troškova električne energije, za rasvjetljavanje površina javne namjene.

Prema Zakonu o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, broj 68/18, 110/18 i 32/20) uslužne komunalne djelatnosti su:

1. *usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama* - upravljanje uređenim javnim površinama za parkiranje i garažama u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, njihovo održavanje, naplata i kontrola naplate parkiranja i drugi poslovi s tim u vezi te obavljanje nadzora i premještanje parkiranih vozila na površinama javne namjene;
2. *usluge javnih tržnica na malo* - upravljanje i održavanje prostora i zgrada izgrađenih na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave u kojima se u skladu s tržnim redom pružaju usluge obavljanja prometa živežnim namirnicama i drugim proizvodima;
3. *usluge ukopa i kremiranje pokojnika u krematoriju unutar groblja* - ispraćaj, kremiranje i ukop unutar groblja u skladu s posebnim propisima;
4. *komunalni linijski prijevoz putnika* - javni cestovni prijevoz putnika na linijama unutar zona koje utvrđuju jedinice lokalne samouprave na svojem području;
5. *obavljanje dimnjakačarskih poslova* - čišćenje i kontrola dimnjaka, dimovoda i uređaja za loženje u građevinama.

Osim navedenih djelatnosti, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave može odlukom odrediti i drugu djelatnost koja se smatra komunalnom djelatnosti:

1. ako se takvom djelatnošću kontinuirano zadovoljavaju potrebe od životnog značenja za stanovništvo na području jedinice lokalne samouprave,

2. ako po svom sadržaju i značenju djelatnost predstavlja nezamjenjiv uvjet života i rada u naselju,
3. ako je pretežno uslužnog karaktera i
4. ako se obavlja prema načelima komunalnog gospodarstva.

Akti kojima su definirane komunalne djelatnosti Općine Dicmo

- Odluka o komunalnim djelatnostima na području Općine Dicmo

Općinsko vijeće Općine Dicmo donijelo je Odluku o komunalnim djelatnostima na području Općine Dicmo u kojoj su utvrđene djelatnosti kojima se osigurava održavanje i/ili građenje komunalne infrastrukture i komunalne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području Općine Dicmo, način povjeravanja i uvjeti obavljanja komunalnih djelatnosti, te druga pitanja od značaja za obavljanje komunalnih djelatnosti na području Općine Dicmo a to su sljedeći organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti u Općini Dicmo:

1. Održavanje nerazvrstanih cesta
2. Održavanje javne rasvjete

Na području Općine Dicmo obavljaju se dvije komunalne djelatnosti određene odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu i odlukama o komunalnim djelatnostima. Općina Dicmo obavljanje komunalnih djelatnosti na svom području organizira samostalno. Obavljanje komunalnih djelatnosti, koje se odnose na održavanje nerazvrstanih cesta i održavanje javne rasvjete, povjerenje je pravnoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti.

4.2. Organizacijski oblici obavljanja komunalnih djelatnosti

Samostalno ili više jedinica lokalne samouprave mogu zajednički organizirati obavljanje komunalne djelatnosti na jedan od slijedećih načina:

- osnivanjem trgovačkog društva koje osniva jedinica lokalne samouprave ili više jedinica lokalne samouprave zajedno,
- osnivanjem javne ustanove koju osniva jedinica lokalne samouprave,
- služba – vlastiti pogon koju osniva jedinica lokalne samouprave.

Jedinica lokalne samouprave može Ugovorom povjeriti obavljanje komunalnih djelatnosti:

- pravnoj i fizičkoj osobi na temelju ugovora o koncesiji,
- pravnoj i fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

Općina Dicmo u Odluci o komunalnim djelatnostima na području Općine Dicmo obavljanje komunalnih djelatnosti povjerava pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti.

4.2.1. Trgovačko društvo

Trgovačko društvo obavlja komunalne djelatnosti na temelju odluke o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti koju donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odnosno predstavnička tijela više jedinica lokalne samouprave u slučaju u kojem više jedinica lokalne samouprave obavljanje jedne ili više komunalnih djelatnosti organizira zajednički. Ova Odluka sadrži:

- tvrtku društva kojem se povjerava obavljanje komunalne djelatnosti,
- komunalne djelatnosti čije se obavljanje povjerava,
- rok na koji se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti i
- obveze društva prema osnivaču.

Na području Općine Dicmo komunalnu djelatnost sakupljanja komunalnog otpada obavlja trgovačko društvo ČISTOĆA CETINSKE KRAJINE d.o.o. za obavljanje komunalnih djelatnosti u suvlasništvu Grada Sinja, Grada Trilja, Općine Dicmo, Općine Hrvace i Općine Otok.

Trgovačko društvo ČISTOĆA CETINSKE KRAJINE d.o.o. osnovano je Društvenim ugovorom od 11. studenog 2013. godine. Trgovačko društvo ČISTOĆA CETINSKE KRAJINE d.o.o. dužno je obavljati povjerenu komunalnu djelatnost i postupati u skladu s načelima na kojima se temelji komunalno gospodarstvo sukladno zakonu koji uređuje komunalno gospodarstvo, i jednom godišnje, do 31. ožujka, podnijeti Općinskom vijeću izvješće o poslovanju u prethodnoj godini.

Zakonom o fiskalnoj odgovornosti („Narodne novine“, broj 111/18) propisana je obveza davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti. Izjava o fiskalnoj odgovornosti je godišnja izjava kojom predsjednik uprave trgovačkog društva u vlasništvu jedne ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, čelnik druge pravne osobe kojoj je osnivač jedna ili više jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđenih u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja Izjave o fiskalnoj odgovornosti potvrđuje da je u radu osigurao zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola.

Čelnik Izjavom potvrđuje:

1. zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava,

2. učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola u okviru proračunom odnosno finansijskim planom utvrđenih sredstava.

4.2.2. Koncesija

Koncesijom se može steći pravo obavljanja komunalnih djelatnosti i pravo korištenja komunalne infrastrukture radi obavljanja komunalnih djelatnosti:

- pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama,
- pružanja usluga javnih tržnica na malo,
- komunalnog linijskog prijevoza putnika,
- obavljanja dimnjačarskih poslova,
- održavanja javne rasvjete.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave u skladu sa Zakonom o komunalnom gospodarstvu, odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije.

Općina Dicmo temeljem ugovora o koncesiji nije povjerila obavljanje ni jedne komunalne djelatnosti.

4.2.3. Ugovor o obavljanju komunalne djelatnosti

Općina može obavljanje komunalnih djelatnosti koje se financiraju isključivo iz proračuna povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi na temelju pisanog ugovora. Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave odlukom određuje komunalne djelatnosti koje se na njezinu području mogu obavljati na temelju ugovora. Ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti u ime jedinice lokalne samouprave sklapa općinski načelnik. Postupak odabira osobe s kojom se sklapa ugovor o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti te sklapanje, provedba i izmjene tog ugovora provode se prema propisima o javnoj nabavi. Ugovor sadrži: komunalne djelatnosti za koje se sklapa ugovor, vrijeme na koje se sklapa ugovor, vrstu i opseg komunalnih usluga, način određivanja cijene komunalnih usluga te način i rok plaćanja izvršenih usluga i jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora.

U Odluci o komunalnim djelatnostima na području Općine Dicmo navedene su komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati na temelju pisanog ugovora. Komunalne djelatnosti koje mogu obavljati pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti su: održavanje javne rasvjete i održavanje nerazvrstanih cesta.

Ugovori o povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti zaključeni s pravnim i fizičkim osobama sadrže vrstu i opseg komunalnih djelatnosti, vrijeme na koje se zaključuje ugovor, način i rok plaćanja te jamstvo izvršitelja o ispunjenju ugovora, kako je propisano odredbom članka 49. Zakona o

komunalnom gospodarstvu te druge odredbe o obavljanju ugovorenih komunalnih djelatnosti. Prema odredbama članaka 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela a cjenik komunalne usluge uz prethodnu suglasnost općinskog načelnika na čijem se području isporučuje komunalna usluga

4.3. Financiranje uslužnih komunalnih djelatnosti

Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se sredstvima:

- iz cijene komunalne usluge,
- iz proračuna jedinice lokalne samouprave,
- iz prihoda određenih posebnim zakonima,
- iz ostalih prihoda.

4.3.1. Cijena komunalne usluge

Iz cijene komunalne usluge osiguravaju se sredstva za financiranje obavljanja uslužnih komunalnih djelatnosti. Cijenu, način obračuna i način plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj komunalne usluge na način propisan Zakonom o komunalnom gospodarstvu, posebnim zakonima i podzakonskim propisima.

Prilikom određivanja cijene komunalne usluge uzimaju se u obzir izdaci potrebni za osiguranje dostupnosti komunalne usluge te za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture koja se koristi za obavljanje uslužne komunalne djelatnosti. Cijena komunalne usluge određuje se tako da se pravnim i fizičkim osobama kojima je povjeren obavljanje komunalne djelatnosti omogući povrat sredstava uloženih u građenje komunalne infrastrukture i obavljanje komunalne djelatnosti.

Cijena komunalne usluge može sadržavati i iznos za financiranje gradnje komunalne infrastrukture na području ili za potrebe jedinice lokalne samouprave na kojem se isporučuje komunalna usluga, a u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture. Iznos za financiranje gradnje komunalne infrastrukture u računu za isporučenu komunalnu uslugu iskazuje se posebno i taj se iznos doznačuje u proračun jedinice lokalne samouprave na način propisan posebnim propisima kojima se uređuje proračunsko računovodstvo te se može koristiti samo za tu namjenu.

4.3.2. Cjenik komunalnih usluga

Isporučitelj komunalne usluge dužan je za cjenik komunalnih usluga i za svaku njegovu izmjenu ili dopunu pribaviti prethodnu suglasnost čelnika jedinice lokalne samouprave na području na kojem se isporučuje komunalna usluga.

Prijedlog za davanje suglasnosti sadrži:

- vrstu komunalne usluge te način obračuna i plaćanja te usluge,
- strukturu cijene komunalne usluge i
- datum od kojega se primjenjuje cijena.

Prijedlog za davanje suglasnosti za izmjenu ili dopunu cjenika komunalnih usluga sadrži:

- predloženu novu cijenu komunalne usluge i njezinu strukturu
- postotak promjene cijene u odnosu na postojeću cijenu i
- razloge za promjenu cijene s detaljnim obrazloženjem i izračunom.

Čelnik jedinice lokalne samouprave dužan je očitovati se u roku od 60 dana od dana zaprimanja prijedloga za pribavljanje prethodne suglasnosti. Ako se čelnik jedinice lokalne samouprave ne očituje u roku, smatra se da je suglasnost dana. Ako je obavljanje uslužne komunalne djelatnosti organiziralo više jedinica lokalne samouprave i ako čelnik jedne ili više jedinica lokalne samouprave uskrati prethodnu suglasnost na cjenik komunalnih usluga odnosno na njegovu izmjenu ili dopunu, cjenik odnosno njegove izmjene ili dopune primjenjuju se ako suglasnost daje čelnik jedinice lokalne samouprave koja ima većinski dio dionica odnosno udjela u trgovačkom društvu odnosno većinska osnivačka prava u javnoj ustanovi.

Čelnik jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga dužan je u roku od 15 dana od dana primjene nove cijene komunalne usluge o tome obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove gospodarstva i upravno tijelo županije nadležno za poslove gospodarstva.

Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te cjenik komunalne usluge objaviti na svojoj oglasnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama. Tako se cjenik pružanja javne usluge sakupljanja komunalnog otpada na području Općine Dicmo nalazi na web stranici Općine Dicmo.

4.3.3 Uvjeti isporuke komunalnih usluga

Komunalne djelatnosti ne obavljaju se radi stjecanja dobiti, već radi osiguravanja isporuke komunalnih usluga korisnicima prema načelima komunalnog gospodarstva. Obavljanje komunalnih djelatnosti i isporuke komunalnih usluga osigurava se na razini koja je najbliža korisnicima.

Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati isporuku komunalnih usluga ugroženim skupinama stanovništva na svom području, uz podmirenje troškova komunalnih usluga iz sredstava proračuna u skladu s posebnim propisima o socijalnoj skrbi.

Sukladno člancima 30. i 55. Zakona o komunalnom gospodarstvu, isporučitelj komunalne usluge koji obavlja uslužnu komunalnu djelatnost donosi opće uvjete isporuke komunalne usluge uz prethodnu suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave, a cjenik komunalne usluge i svaku njegovu izmjenu ili dopunu uz prethodnu suglasnost općinskog načelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga. Opći uvjeti isporuke objavljaju se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, na njenim mrežnim stranicama te na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama isporučitelja usluge, a cjenik komunalne usluge na oglasnoj ploči i na mrežnim stranicama isporučitelja komunalne usluge.

Isporučitelj komunalne usluge dužan je osigurati javnost svojeg rada te omogućiti korisnicima komunalne usluge pristup informacijama važnim za isporuku komunalnih usluga i njihovo sudjelovanje u donošenju odluka u komunalnom gospodarstvu.

Sukladno navedenom Opći uvjeti isporuke komunalnih usluga donesti će se uz suglasnost Općinskog vijeća Općine Dicmo.

4.3.4. Proračun jedinice lokalne samouprave

Jedinice lokalne samouprave mogu sredstva svog proračuna koristiti za financiranje komunalnih djelatnosti. Jedinice lokalne samouprave mogu u cijelosti ili djelomično financirati obavljanje komunalnih usluga za pojedine grupe korisnika na njezinu području radi osiguravanja univerzalnosti pristupa komunalnim uslugama pod uvjetima propisanim odlukom predstavničkog tijela. Na web stranici Općine Dicmo objavljen je Proračun Općine Dicmo za 2023. godinu.

4.4. Komunalna infrastruktura u vlasništvu Općine Dicmo

Komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu Općine Dicmo i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost.

Komunalna infrastruktura obuhvaća:

1. **nerazvrstane ceste** - ceste koje se koriste za promet vozilima i koje svatko može slobodno koristiti na propisani način i pod propisanim uvjetima, a koje nisu razvrstane kao javne ceste,
2. **javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila** - trgovi, pločnici, javni prolazi, javne stube, prečaci, šetališta, uređene plaže, biciklističke i pješačke staze, pothodnici, podvožnjaci, nadvožnjaci, mostovi i tuneli, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste,
3. **javna parkirališta** - uređene javne površine koje se koriste za parkiranje motornih vozila i/ili drugih cestovnih vozila s pripadajućom opremom na zemljištu u vlasništvu jedinice lokalne samouprave,

4. ***javne garaže*** - podzemne i nadzemne građevine koje se koriste za parkiranje motornih vozila s pripadajućom opremom, čiji je investitor odnosno vlasnik jedinica lokalne samouprave ili osoba koja obavlja komunalnu djelatnost pružanja usluge parkiranja na uređenim javnim površinama i u javnim garažama,
5. ***javne zelene površine*** - parkovi,drvoredi, živice, cvjetnjaci, travnjaci, skupine ili pojedinačna stabla, dječja igrališta s pripadajućom opremom, javni športski i rekreacijski prostori, zelene površine uz ceste i ulice, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste odnosno ulice i slično,
6. ***građevine i uređaje javne namjene*** - nadstrešnice na stajalištima javnog prometa, javni zdenci, vodoskoci, fontane, javni zahodi, javni satovi, ploče s planom naselja, oznake kulturnih dobara, zaštićenih dijelova prirode i sadržaja turističke namjene, spomenici i skulpture te druge građevine, uređaji i predmeti javne namjene lokalnog značaja,
7. ***javna rasvjeta*** - građevine i uređaji za rasvjetljavanje nerazvrstanih cesta, javnih prometnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima, javnih cesta koje prolaze kroz naselje, javnih parkirališta, javnih zelenih površina te drugih javnih površina školskog, zdravstvenog i drugog društvenog značaja u vlasništvu jedinice lokalne samouprave,
8. ***groblja i krematorije na grobljima*** - ograđena zemljišta na kojima se nalaze grobna mjesta, prostori i zgrade za obavljanje ispraćaja i pokopa umrlih, pješačke staze te uređaji, predmeti i oprema na površinama groblja,
9. ***građevine namijenjene obavljanju javnog prijevoza*** - tramvajske pruge, građevine za smještaj i održavanje vozila kojima se obavlja djelatnost javnog prijevoza, građevine za prihvat i otpremanje vozila i putnika u javnom prijevozu te izgrađene i označene prometne površine određene za zaustavljanje vozila i siguran ulazak i izlazak putnika, ako nisu sastavni dio nerazvrstane ili druge ceste.

Osim navedenih građevina, Općinsko vijeće može odlukom odrediti i druge građevine komunalne infrastrukture, ako služe za obavljanje komunalne djelatnosti.

Općina Dicmo ustrojila je Registr komunalne infrastrukture za slijedeću komunalnu infrastrukturu:

- nerazvrstane ceste,
- javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila,
- javne zelene površine,
- građevine i uređaji javne namjene
- javna rasvjeta,

- groblja i krematoriji.

4.4.1. Građenje i održavanje komunalne infrastrukture

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena, stoga se osobita važnost pridaje stručnom nadzoru nad građenjem i održavanjem komunalne infrastrukture.

4.4.1.1. Građenje komunalne infrastrukture

Komunalna infrastruktura gradi se u skladu s programom građenja komunalne infrastrukture ili u skladu s ugovorom ili drugim aktom određenim posebnim zakonom. Program građenja komunalne infrastrukture donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu. Donosi se istodobno s donošenjem proračuna jedinice lokalne samouprave te se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Građenje komunalne infrastrukture od interesa je za Republiku Hrvatsku i obuhvaća sljedeće radnje i radove:

- rješavanje imovinskopravnih odnosa na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture,
- uklanjanje i/ili izmještanje postojećih građevina na zemljištu za građenje komunalne infrastrukture i radove na sanaciji tog zemljišta,
- prijavljivanje projekata i druge dokumentacije potrebne za izdavanje dozvola i drugih akata za građenje i uporabu komunalne infrastrukture,
- građenje komunalne infrastrukture u smislu zakona kojim se uređuje gradnja građevina.

Programom građenja komunalne infrastrukture određuju se:

- građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi radi uređenja neuređenih dijelova građevinskog područja,
- građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi u uređenim dijelovima građevinskog područja,
- građevine komunalne infrastrukture koje će se graditi izvan građevinskog područja,
- postojeće građevine komunalne infrastrukture koje će se rekonstruirati i način rekonstrukcije,
- građevine komunalne infrastrukture koje će se uklanjati,
- druga pitanja određena Zakonom o komunalnom gospodarstvu i posebnim zakonom.

Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne

infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja. Navedeni troškovi iskazuju se odvojeno za svaku građevinu i ukupno te se iskazuju odvojeno prema izvoru njihova financiranja.

Troškovi građenja komunalne infrastrukture obuhvaćaju troškove:

- zemljišta na kojem će se graditi komunalna infrastruktura,
- uklanjanja i izmještanja postojećih građevina i trajnih nasada,
- sanacije zemljišta (odvodnjavanje, izravnavanje, osiguravanje zemljišta i sl.), uključujući i zemljišta koja je jedinica lokalne samouprave stavila na raspolaganje,
- izrade projekata i druge dokumentacije,
- ishođenja akata potrebnih za izvlaštenje, građenje i uporabu građevina komunalne infrastrukture,
- građenja i provedbe stručnog nadzora građenja komunalne infrastrukture,
- evidentiranja u katastru i zemljišnim knjigama.

Općina Dicmo donijela je, istodobno s donošenjem Proračuna, Program građenja komunalne infrastrukture za 2023. godinu. Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora financiranja, a troškovi su iskazani odvojeno za svaku građevinu i ukupno. Program građenja komunalne infrastrukture objavljen je u službenom glasniku sukladno članku 67. i 72. Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Program građenja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s izvješćem o stanju u prostoru, potrebama uređenja zemljišta planiranog prostornim planom i planom razvojnih programa koji se donose na temelju posebnih propisa, a vodeći računa o troškovima građenja infrastrukture te finansijskim mogućnostima i predvidivim izvorima prihoda financiranja njezina građenja.

Općina Dicmo donijela je:

- Prostorni plan uređenja Općine Dicmo,
- Provedbeni Program Općine Dicmo za razdoblje 2021.-2025. godine,
- Općina Dicmo nije izradila Izvješće o stanju u prostoru na svom području.

Čelnik podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna jedinica lokalne samouprave te se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Izvješće sadrži iskaz troškova građenja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova.

4.4.1.2. Održavanje komunalne infrastrukture

Komunalna infrastruktura održava se u skladu s programom održavanja komunalne infrastrukture ili u skladu s ugovorom ili drugim aktom određenim Zakonom o komunalnom gospodarstvu ili posebnim zakonom.

Program održavanja komunalne infrastrukture donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za kalendarsku godinu. Donosi se istodobno s donošenjem proračuna jedinice lokalne samouprave te se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Program održavanja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja. Stoga se programom određuju:

- opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom pojedinih troškova, po djelatnostima, i
- iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa, s naznakom izvora financiranja.

Općina Dicmo donijela je Program održavanja komunalne infrastrukture za 2023. godinu. Program održavanja komunalne infrastrukture sadrži opis i opseg poslova održavanja komunalne infrastrukture s procjenom troškova po djelatnostima i iskaz finansijskih sredstava potrebnih za ostvarivanje programa s naznakom izvora financiranja. Opseg poslova održavanja odnosi se na količinu i učestalost planiranih radova i drugih aktivnosti na održavanju komunalne infrastrukture izraženu odgovarajućim mjernim jedinicama i drugim pokazateljima.

Čelnik podnosi predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za prethodnu kalendarsku godinu istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna jedinica lokalne samouprave sukladno članku 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu te se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Izvješće sadrži iskaz troškova održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova.

Općinski načelnik je istodobno s izvješćem o izvršenju proračuna podnio Općinskom vijeću izvješće o izvršenju programa građenja odnosno održavanja komunalne infrastrukture za 2022. godinu sukladno članku 71. i 74. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Izvješća sadrže iskaz troškova građenja odnosno održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima financiranja.

4.5. Financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo

Građenje i održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima:

- iz komunalnog doprinosa,
- iz komunalne naknade,
- iz cijene komunalne usluge,
- iz naknade za koncesiju,
- iz proračuna jedinice lokalne samouprave,
- iz fondova Europske unije,
- iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom i
- iz donacija.

4.5.1. Komunalni doprinos

Komunalni doprinos je novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području cijele jedinice lokalne samouprave i položajne pogodnosti građevinskog zemljišta u naselju prilikom građenja ili ozakonjenja građevine. Prihod od komunalnog doprinosa koristi se samo za financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture.

Komunalni doprinos plaća vlasnik zemljišta na kojem se gradi građevina ili se nalazi ozakonjena građevina odnosno investitor ako je na njega pisanim ugovorom prenesena obveza plaćanja komunalnog doprinosa. Komunalni doprinos plaća se jednokratno, a odlukom o komunalnom doprinosu može se propisati mogućnost njegove obročne otplate.

Jedinica lokalne samouprave ne plaća komunalni doprinos na svom području. Komunalni doprinos ne plaća se za građenje i ozakonjenje:

1. komunalne infrastrukture i vatrogasnih domova,
2. vojnih građevina,
3. prometne, vodne, pomorske, komunikacijske i elektroničke komunikacijske infrastrukture,
4. nadzemnih i podzemnih produktovoda i vodova,
5. sportskih i dječjih igrališta,
6. ograda, zidova i potpornih zidova,
7. parkirališta, cesta, staza, mostića, fontana, cisterna za vodu, septičkih jama, sunčanih kolektora, fotonaponskih modula na građevnoj čestici ili obuhvatu zahvata u prostoru postojeće građevine ili na postojećoj građevini, koji su namijenjeni uporabi te građevine,
8. spomenika.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom doprinosu kojom se određuju:

- zone u jedinici lokalne samouprave za plaćanje komunalnog doprinosa,
- jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama u jedinici lokalne samouprave,
- način i rokovi plaćanja komunalnog doprinosa,
- opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobođanje od plaćanja komunalnog doprinosa.

Odluka o komunalnom doprinosu objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa određuje se za pojedine zone u jedinici lokalne samouprave tako da je ta vrijednost najviša za prvu zonu, a manja za svaku iduću zonu.

Općina Dicmo donijela je Odluku o komunalnom doprinosu. Odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasniku sukladno člancima 78., 95. i 98. Zakona o komunalnom gospodarstvu. Odlukom o komunalnom doprinosu određene su tri zone za plaćanje komunalnog doprinosa, jedinična vrijednost komunalnog doprinosa po pojedinim zonama, način i rokovi plaćanja te opći uvjeti i razlozi zbog kojih se pojedinim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobođanje od plaćanja komunalnog doprinosa. Jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 15,00 kn/m³, za drugu zonu u iznosu od 15,00 kn/m³ te za treću zonu u iznosu od 10,00 kn/m³ građevine za koju se plaća. Najviša jedinična vrijednost komunalnog doprinosa za prvu zonu iznosi 1,1 % prosječnih troškova građenja kubnog metra građevine u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o komunalnom doprinosu predviđeno je da kada se radi o građevinama od interesa za Općinu Dicmo, a od iznimnog značaja za gospodarski, društveni, turistički i socijalni razvoj na zahtjev obveznika komunalnog doprinosa odluku o potpunom oslobođanju od plaćanja komunalnog doprinosa donosi općinski načelnik. Interes Općine Dicmo i iznimni značaj za gospodarski, društveni, turistički i socijalni razvoj nisu pobliže određeni odnosno nisu jasno određeni uvjeti i razlozi zbog kojih bi navedeni obveznici mogli biti oslobođeni plaćanja komunalnog doprinosa.

Rješenje o komunalnom doprinosu donosi Jedinstveni upravni odjel Općine Dicmo u skladu s odlukom o komunalnom doprinosu koja je na snazi u vrijeme podnošenja zahtjeva strane ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Rješenje o komunalnom doprinosu donosi se po pravomoćnosti građevinske dozvole odnosno rješenja o izvedenom stanju, a u slučaju građenja građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole nakon prijave početka građenja ili nakon početka građenja.

4.5.2. Komunalna naknada

Komunalna naknada je novčano javno davanje koje se plaća za održavanje komunalne infrastrukture.

Komunalna naknada je prihod proračuna jedinice lokalne samouprave koji se koristi za financiranje održavanja i građenja komunalne infrastrukture, a može se na temelju odluke predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave koristiti i za financiranje građenja i održavanja objekata predškolskog, školskog, zdravstvenog i socijalnog sadržaja, javnih građevina sportske i kulturne namjene te poboljšanja energetske učinkovitosti zgrada u vlasništvu jedinice lokalne samouprave, ako se time ne dovodi u pitanje mogućnost održavanja i građenja komunalne infrastrukture.

Komunalna naknada plaća se za:

- stambeni prostor,
- garažni prostor,
- poslovni prostor,
- građevinsko zemljište koje služi obavljanju poslovne djelatnosti,
- neizgrađeno građevinsko zemljište.

Komunalna naknada plaća se za nekretnine koje se nalaze na području na kojem se najmanje obavljaju komunalne djelatnosti održavanja nerazvrstanih cesta i održavanja javne rasvjete te koje je opremljeno najmanje pristupnom cestom, niskonaponskom električnom mrežom i vodom prema mjesnim prilikama te čini sastavni dio infrastrukture jedinice lokalne samouprave.

Komunalnu naknadu plaća vlasnik odnosno korisnik nekretnine. Korisnik nekretnine plaća komunalnu naknadu:

- ako je na njega obveza plaćanja te naknade prenesena pisanim ugovorom,
- ako nekretninu koristi bez pravne osnove ili
- ako se ne može utvrditi vlasnik.

Obveza plaćanja komunalne naknade nastaje:

- danom izvršnosti uporabne dozvole odnosno danom početka korištenja nekretnine koja se koristi bez uporabne dozvole,
- danom sklapanja ugovora kojim se stječe vlasništvo ili pravo korištenja nekretnine,
- danom pravomoćnosti odluke tijela javne vlasti kojim se stječe vlasništvo nekretnine,
- danom početka korištenja nekretnine koja se koristi bez pravne osnove.

Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnoj naknadi kojom se određuju:

- područja zona u jedinici lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada,
- koeficijent zone (Kz) za pojedine zone u jedinici lokalne samouprave u kojima se naplaćuje komunalna naknada,
- koeficijent namjene (Kn) za nekretnine za koje se plaća komunalna naknada,
- rok plaćanja komunalne naknade,
- nekretnine važne za jedinicu lokalne samouprave koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade,
- opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinačnim slučajevima odobrava djelomično ili potpuno oslobođanje od plaćanja komunalne naknade.

Općina Dicmo donijela je Odluku o komunalnoj naknadi. Odlukom o komunalnoj naknadi određena je jedinstvena zona u kojoj se naplaćuje komunalna naknada, koeficijenti zona, koeficijenti namjene, način i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine važne za Općinu Dicmo koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade. Vrijednost boda određena je u godišnjem iznosu po metru kvadratnom nekretnine za koju se komunalna naknada plaća. Vrijednost boda komunalne naknade utvrđena je u godišnjem iznosu od 3,60 kn/m² godišnje korisne površine stambenog prostora u jedinstvenoj zoni Općine.

Rješenjem o komunalnoj naknadi utvrđuje se:

- iznos komunalne naknade po četvornome metru (m²) nekretnine,
- obračunska površina nekretnine,
- godišnji iznos komunalne naknade,
- mjesecni iznos komunalne naknade odnosno iznos obroka komunalne naknade ako se naknada ne plaća mjesечно i
- rok za plaćanje mjesecnog iznosa komunalne naknade odnosno iznosa obroka komunalne naknade ako se naknada ne plaća mjesечно.

Vrijednost boda komunalne naknade (B) određuje se u kunama po četvornome metru (m²) korisne površine stambenog prostora u prvoj zoni jedinice lokalne samouprave. Polazište za određivanje vrijednost boda komunalne naknade (B) je procjena troškova održavanja komunalne infrastrukture iz programa održavanja komunalne infrastrukture uz uzimanje u obzir i drugih predvidivih i raspoloživih izvora financiranja održavanja komunalne infrastrukture.

Ukoliko se na temelju odluke Općinskog vijeća mijenja vrijednost boda komunalne naknade (B) ili drugi podatak bitan za njezin izračun u odnosu na prethodnu godinu te u slučaju promjene drugih podataka bitnih za utvrđivanje obveze plaćanja komunalne naknade Jedinstveni upravni odjel Općine Dicmo donosi Rješenje o komunalnoj naknadi za kalendarsku godinu do 31. ožujka tekuće godine.

4.5.3. Naknada za koncesiju

Naknada za koncesiju koristi se za financiranje građenja i/ili održavanja komunalne infrastrukture čijim se korištenjem obavlja komunalna djelatnost za koju je koncesija dodijeljena.

4.6. Komunalni red i održavanje komunalnog reda – komunalni redari

U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom redu kojom se propisuje:

- uređenje naselja, koje obuhvaća uređenje pročelja, okućnica i dvorišta zgrada u vlasništvu fizičkih ili pravnih osoba u dijelu koji je vidljiv površini javne namjene, te određivanje uvjeta za postavljanje tendi, reklama, plakata, spomen-ploča na građevinama i druge urbane opreme te klimatizacijskih uređaja, dimovodnih, zajedničkih antenskih sustava i drugih uređaja na tim zgradama koji se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta;
- način uređenja i korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu jedinice lokalne samouprave za gospodarske i druge svrhe, uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta te održavanje reda na tim površinama;
- uvjete korištenja javnih parkirališta, javnih garaža, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila;
- održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s tih površina.

Odlukom se propisuju mjere za provođenje te odluke kao što je određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba i prekršajne odredbe. Odlukom se osigurava mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.

Općina Dicmo donijela je Odluku o komunalnom redu kojom je propisano uređenje naselja, način korištenja površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Dicmo za gospodarske i druge svrhe uključujući i njihovo davanje na privremeno korištenje, građenje građevina na javnim površinama koje se prema posebnim propisima grade bez građevinske dozvole i glavnog projekta, uvjete korištenja

nerazvrstanih cesta, javnih parkirališta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila, održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene, uključujući uklanjanje snijega i leda s površina javne namjene i mjere za provođenje Odluke uključujući i prekršajne odredbe. Nadzor nad uspostavom i održavanjem komunalnog reda provodi komunalni redar koji donosi rješenje o mjerama za uspostavu i održavanje komunalnog reda, izdaje prekršajne naloge i naplaćuje mandatne kazne na mjestu izvršenja prekršaja za prekršaje protiv komunalnog reda.

U Općini Dicmo poslove provedbe odluke o komunalnom redu obavlja Jedinstveni upravni odjel. Poslove nadzora provode komunalni redari koji su službenici Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo. Komunalni redari imaju ovlasti obavljanja nadzora propisane Zakonom o komunalnom gospodarstvu, odlukom o komunalnom redu i posebnim zakonom. Odluka o komunalnom redu Općine Dicmo sadrži odredbe kojima se propisuje građenje pojedinih građevina i uređaja komunalne infrastrukture tako da ih mogu koristiti osobe s posebnim potrebama.

Općina Dicmo ima zaposlenog jednog komunalnog redara.

U provedbi nadzora nad provedbom odluke o komunalnom redu komunalni redar je ovlašten:

- zatražiti i pregledati isprave (osobna iskaznica, putovnica, izvod iz sudskog registra i slično) na temelju kojih se može utvrditi identitet stranke odnosno zakonskog zastupnika stranke, kao i drugih osoba nazočnih prilikom nadzora,
- uzimati izjave od odgovornih osoba radi pribavljanja dokaza o činjenicama koje se ne mogu izravno utvrditi kao i od drugih osoba nazočnih prilikom nadzora,
- zatražiti pisanim putem od stranke točne i potpune podatke i dokumentaciju potrebnu u nadzoru,
- prikupljati dokaze i utvrđivati činjenično stanje na vizualni i drugi odgovarajući način (fotografiranjem, snimanjem kamerom, videozapisom i slično),
- obavljati i druge radnje u svrhu provedbe nadzora,
- rješenjem ili na drugi propisani način naređiti fizičkim i pravnim osobama mjere za održavanje komunalnog reda propisane ovom Odlukom odnosno druge mjere propisane zakonom,
- predložiti izdavanje obveznog prekršajnog naloga,
- naplatiti novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja od počinitelja.

Tablica 3. Posebni cilj 2. Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom

Posebni cilj 2. Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom						
Mjera	Aktivnosti/način ostvarenja	Opis aktivnosti	Odgovorna osoba	Pokazatelji rezultata	Mjerna jedinica za pokazatelj rezultata	Polazna i ciljana vrijednost mjerne jedinice
Utvrđivanje komunalnih djelatnosti	Utvrđivanje stanja u jedinici lokalne samouprave te određivanje potrebnih komunalnih djelatnosti na svom području koje se definiraju u Odluci o komunalnim djelatnostima na području Općine Dicmo	Komunalne djelatnosti su djelatnosti kojima se osigurava građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u stanju funkcionalne ispravnosti i komunalne djelatnosti kojima se pojedinačnim korisnicima pružaju usluge nužne za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave. Nakon utvrđivanja komunalnih djelatnosti one se definiraju u Odluci o komunalnim djelatnostima. Odlukom o komunalnim djelatnostima definirane su djelatnosti koje mogu obavljati pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti.	Općinsko vijeće Općine Dicmo	Donošenje odluke ili donošenje izmjena i dopuna odluke	Broj donezenih odluka	Polazna (0) Ciljana (0)
Određivanje organizacijskih	Samostalno ili više jedinica lokalne	-	Općinski načelnik	Osnivanje trgovačkog društva	Broj	Polazna (0) Ciljana (0)

oblika obavljanja komunalnih djelatnosti	samouprave mogu zajednički organizirati obavljanje komunalne djelatnosti osnivanjem trgovačkog društva, osnivanjem javne ustanove i osnivanjem službe ili vlastitog pogona. Jedinica lokalne samouprave može ugovorom povjeriti obavljanje komunalnih djelatnosti	Odluku o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti na području Općine Dicmo	Općinsko vijeće Općine Dicmo	Donošenje odluke i povjeravanje komunalnih djelatnosti	Broj	Polazna (0) Ciljana (0)
Financiranje uslužnih komunalnih djelatnosti	Određivanje cjenika i uvjeta isporuke komunalnih usluga	Obavljanje uslužnih komunalnih djelatnosti financira se iz cijene komunalne usluge, proračuna jedinice lokalne samouprave, prihoda određenih posebnim zakonima i ostalim prihodima. Cijenu, način obračuna i način plaćanja komunalne usluge određuje isporučitelj komunalne usluge na način propisan Zakonom o komunalnom gospodarstvu i posebnim propisima. Isporučitelj komunalne usluge dužan je pridržavati se cjenika komunalnih usluga te cjenik i uvjete isporuke komunalne usluge objaviti na svojoj oglasnoj ploči i na svojim mrežnim stranicama.	Općinski načelnik	Donošenje/Izmjena cjenika i uvjeta isporuke	Broj	Polazna (0) Ciljana (0)

Određivanje komunalne infrastrukture	Kako bi se odredila i definirala komunalna infrastruktura na području jedinice lokalne samouprave, donosi se odluke o ustroju Registra komunalne infrastrukture	<p>Komunalna infrastruktura je javno dobro u općoj uporabi u vlasništvu odnosno suvlasništvu jedinice lokalne samouprave i/ili osobe koja obavlja komunalnu djelatnost.</p> <p>Komunalna infrastruktura stječe status javnog dobra u općoj uporabi danom njezine izgradnje, uređenja odnosno stupanja na snagu odluke o proglašenju javnog dobra u općoj uporabi, te se upisuje u zemljšne knjige kao javno dobro u općoj uporabi i kao vlasništvo odnosno suvlasništvo jedinice lokalne samouprave i/ili javnog isporučitelja koji upravlja komunalnom infrastrukturom. Kako bi se znalo kojim komunalnim infrastrukturnama jedinica lokalne samouprave upravlja i raspolaze sastavlja se i redovito ažurira register komunalne infrastrukture.</p>	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Ažuriranja registra komunalne infrastrukture	Broj ažuriranih podataka	Kontinuirano
Građenje i održavanje komunalne infrastrukture	Donošenje programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture	Građenje i održavanje komunalne infrastrukture obveza je jedinica lokalne samouprave odnosno osoba na koje je ta obveza prenesena. Komunalna	Općinski načelnik	Projekti građenja komunalne infrastrukture	Broj projekata	Polazna (4) Ciljana (5)
			Općinski načelnik	Donošenje programa i izvješća/izmjena i	Broj donesenih akata	Polazna (3) Ciljana (4)

		infrastruktura gradi se i održava u skladu s programom građenja/održavanja komunalne infrastrukture ili u skladu s ugovorom ili drugim aktom određenim posebnim zakonom.		dopuna programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture		
Financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture	U programima građenja komunalne infrastrukture iskazuje se procjena troškova građenja	Građenje komunalne infrastrukture financira se sredstvima komunalnog doprinos, komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom i iz donacija.	Općinski načelnik	Sredstva namijenjena za građenje komunalne infrastrukture	euro (EUR)	Polazna (_____ eura) Ciljana (_____ eura)
	Program održavanja komunalne infrastrukture izrađuje se u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima za ostvarivanje programa.	Program održavanja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja. Održavanje komunalne infrastrukture financira se sredstvima komunalnog doprinos, komunalne naknade, iz cijene komunalne usluge, iz naknade za koncesiju, iz proračuna jedinice lokalne	Općinski načelnik	Sredstva namijenjena za održavanja komunalne infrastrukture	euro (EUR)	Polazna (_____ eura) Ciljana (_____ eura)

		samouprave, iz fondova Europske unije, iz ugovora, naknada i drugih izvora propisanih posebnim zakonom i iz donacija.				
Uspostavljanje komunalnog reda	Donošenje odluke o komunalnom redu te provođenje odluke na području jedinice lokalne samouprave	U svrhu uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda u naselju predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom redu. Odlukom propisuju se mjere za provođenje te odluke kao što je određivanje uvjeta i načina davanja u zakup površina javne namjene, mjere za održavanje komunalnog reda koje poduzima komunalni redar, obveze pravnih i fizičkih osoba i prekršajne odredbe. Odlukom se osigurava mogućnost korištenja površina javne namjene na način koji omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama.	Općinsko vijeće Općine Dicmo	Donošenje akata upravnog tijela	Broj donesenih akata vezanih za postupanje prema odluci o komunalnom redu	Polazna (1) Ciljana (1)

5. POSEBNI CILJ 3.: NADZOR NAD UPRAVLJANJEM KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM

U Zakonu o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi navedeno je kako sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koje pripadaju jedinici lokalne samouprave čine njezinu imovinu, stoga jedinica lokalne samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara.

Provođenjem nadzora i analiziranjem dobivenih podataka uspostavlja se učinkovito upravljanje komunalnom infrastrukturom te pridonosi boljem zadovoljavanju javnih potreba. Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom provodit će se putem sljedećih mjera: kroz sustavnu analizu i vrednovanja učinka upravljanja i korištenja komunalnom infrastrukturom, analiziranje postupanja u skladu s načelima komunalnog gospodarstva, analiziranje kriterija učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom, izrada procedure upravljanja komunalnom infrastrukturom.

5.1. Sustavna analiza i vrednovanje učinka upravljanja i korištenja komunalnom infrastrukturom u vlasništvu Općine Dicmo

Sukladno zakonu jedinice lokalne samouprave organiziraju, financiraju i nadziru građenje i održavanje komunalne infrastrukture te održavaju komunalni red na svom području. Kako bi se uspostavile mogućnosti unaprijeđena u upravljanju bitno je provoditi sustavnu analizu i vrednovanje učinaka upravljanja i korištenja komunalne infrastrukture i odrediti utjecaj upravljanja na lokalnu zajednicu.

5.1.1. Organizacija obavljanja komunalne djelatnosti

Tablica 4. Organizacija obavljanja komunalne djelatnosti u Općini Dicmo

Redni broj	Komunalna djelatnost	Oblik obavljanja komunalne djelatnosti	Akt na osnovu kojeg se obavlja djelatnost	Trajanje ugovora	Potrebna poboljšanja	Učinak
1.	Održavanje nerazvrstanih cesta	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti	Ugovor	1 godina	Nije potrebno	-
2.	Održavanje javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima	Nije uređeno	-	-	Potrebno	-
3.	Održavanje građevina javne odvodnje oborinskih voda	Nije uređeno	-	-	Potrebno	-
4.	Održavanje javnih zelenih površina	Nije uređeno	-	-	Potrebno	-
5.	Održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene	Nije uređeno	-	-	Potrebno	-
6.	Održavanje groblja	Nije uređeno	-	-	Potrebno	-
7.	Održavanje čistoće javnih površina	Nije uređeno	-	-	Potrebno	-
8.	Održavanje javne rasvjete	Pravna ili fizička osoba na temelju ugovora o obavljanju komunalnih djelatnosti	Ugovor	1 godina	Nije potrebno	-
9.	Usluge javnih tržnica na malo	Nije uređeno	-	-	Potrebno	-
10.	Usluge ukopa pokojnika	Nije uređeno	-	-	Potrebno	-
11.	Obavljanje dimnjacičarskih poslova	Nije uređeno	-	-	Potrebno	-

Zaključak o učincima organizacijskog obavljanja komunalne djelatnosti iz provedene analize i vrednovanja

Općina Dicmo je donijela Odluku o komunalnim djelatnostima u kojoj je navedeno kome se povjerava obavljanje komunalnih djelatnosti na području Općine Dicmo. Na području Općine Dicmo obavljaju se komunalnih djelatnosti određenih Odlukom o komunalnim djelatnostima. Organizacijsko obavljanje komunalnih djelatnosti na području Općine Dicmo je učinkovito te zadovoljava potrebe građana i jedinice lokalne samouprave sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu.

5.1.2. Financiranje komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo

Općina Dicmo sredstva komunalnog doprinosa, komunalne naknade i šumskog doprinosa koristi za financiranje i građenje komunalne infrastrukture i održavanje komunalne infrastrukture. Općina sukcesivno ulaze i planira značajno izdvajanje iz proračuna u izgradnju i održavanje komunalne infrastrukture koja će podići kvalitetu života stanovnika na području Općine Dicmo.

5.1.3. Građenje i održavanja komunalne infrastrukture u vlasništvu Općine Dicmo

Tablica 5. Analiza građenja i održavanja komunalne infrastrukture

Redni broj	Naziv KI		Korištenje KI	Stanje i potrebna poboljšanja	Projekti/Aktivnosti		Učinak
					U tijeku	Planirano	
1.	Nerazvrstane ceste		Nerazvrstane ceste koriste se za promet motornih vozila	Stanje cesta na području Općine Dicmo jest prihvatljivo, ali su potrebna poboljšanja i rekonstrukcija pojedinih cesta i ulica, kao i redovno održavanje	- Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta - projektna dokumentacija za nerazvrstane ceste, - Projektna dokumentacija za nerazvrstane ceste	Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta	Podizanje kvalitete cestovne infrastrukture
2.	Javne prometne površine na kojima nije dopušten promet motornih vozila		Javne površine	Na području Općine Dicmo postoje igrališta, šetnice i dr. Infrastruktura se redovno održavaju ali se i dodatno ulaže u njihovo proširenje i modernizaciju.	- Projektna dokumentacija za izgradnju nogostupa, - Izgradnja nogostupa, - Rekonstrukcija nogostupa	Izgradnja pješačkih staza	Uređeno naselje i poboljšana kvaliteta života stanovnicima
3.	Javna parkirališta		Namijenjena su isključivo parkiranju vozila	Na području Općine Dicmo postoje parkirališta koja se redovno održavaju ali se i dodatno ulaže u njihovu modernizaciju	-	-	-

4.	Javna rasvjeta		Općina ima rasvjetne stupove i rasvjetna tijela koja se koriste za osvjetljivanje ulica i drugih površina na području Općine Dicmo	Općina ulaze u izgradnju i modernizaciju javne rasvjete, mijenja se postojeća s energetski učinkovitijom te se postavljaju novi rasvjetni stupovi	-LED rasvjeta	-LED rasvjeta	Poboljšana kvaliteta života stanovnika i smanjeni troškovi električne energije
5.	Groblja i krematorije na grobljima		Na području Općine Dicmo postoje groblja koja se koriste za ukop pokojnika	Kako bi se osiguralo učinkovito upravljanje grobljima Općina Dicmo ulaze u njihovo održavanje	- Uređenje groblja,	-Uređenje mrtvačnice	Osiguran dovoljan broj grobnih mjesta kao i uređeno groblje

5.1.4. Komunalni red i održavanje komunalnog reda

Tablica 6. Provodenje komunalnog reda

Redni broj	Poslovi u provodenju komunalnog reda	Broj provedenih poslova		Potrebna poboljšanja	Učinak
		2022. godina	2023. godina		
1.	Uređenje naselja	Kontinuirano, svaki tjedan	Kontinuirano, svaki tjedan	Povećati aktivnosti na utvrđivanju vlasnika / suvlasnika napuštenih kuća koje je potrebno održavati, a pojedine i ukloniti radi ruševnog stanja	Uređeniji dijelovi naselja, veća sigurnost susjeda i ostalih građana koji prolaze pored napuštenih kuća
2.	Način uređenja i korištenje površina javne namjene i zemljišta u vlasništvu Općine Dicmo	3 puta mjesечно	3 puta mjesечно	Potrebno povećati aktivnosti komunalnog društva u vlasništvu općine na uređenju površina javne namjene posebno na košenju trave i održavanju kanalske mreže	Uređenje naselje, bolji protok kanala
3.	Uvjeti korištenja javnih parkirališta, nerazvrstanih cesta i drugih površina javne namjene za parkiranje vozila	2	1	Uvođenje videonadzora kod javnih javnih parkirališta na kojima se ponekad ostave napuštena vozila	Poštivanje odredbi komunalnog reda i Zakona o sigurnosti prometa na cestama
4.	Održavanje čistoće i čuvanje površina javne namjene	Kontinuirano, svaki tjedan	Kontinuirano, svaki tjedan	-	-

5.	Prikupljanje, odvoz i postupanje sa prikupljenim komunalnim otpadom	Kontinuirano, svaki tjedan po rasporedu kom. društva	Kontinuirano, svaki tjedan po rasporedu kom. društva	-	-
6.	Uklanjanje snijega i leda	Po rasporedu zimske službe koju provodi komunalno društvo u vlasništvu Općine Dicmo, kontinuirano	Po rasporedu zimske službe koju provodi komunalno društvo u vlasništvu Općine Dicmo, kontinuirano	-	-
7.	Mjere za provođenje komunalnog eda	20 opomena	25 opomena	-	-
8.	Kazne za učinjene prekršaje	0	0	-	-

Tablica 7. Pregled komunalnih nepravilnosti za 2022. godinu

Pregled komunalnih nepravilnosti za 2022. i 2023.godinu						
Redni broj	Komunalna nepravilnost	Nadzor	Utvrđivanje	Obavijest prijavitelja/pokretanje upravnog postupka protiv počinitelja	Rješenje upravnog tijela	Provjeda rješenja
1.	Ambrozija na polju	Da	Nepravilnost je utvrđena	Izdana opomena i obaveštena poljoprivredna inspekcija	Nije potrebno donošenje rješenja jer je nepravilnost otklonjena	-
2.	Neodržavanje okućnica	Da	Nepravilnost je utvrđena	Izdana opomena i obaveštena poljoprivredna inspekcija	Nije potrebno donošenje rješenja jer je nepravilnost otklonjena	-
3.	Neovlašteno crpljenje septickih jama	Da	Nepravilnost je utvrđena	Izdana opomena	Nije potrebno donošenje rješenja jer je nepravilnost otklonjena	-
4.	Uklanjanje ogrjevnog drveta sa javne površine nakon proteka dozvoljenog roka	Da	Nepravilnost je utvrđena	Izdana opomena	Nije potrebno donošenje rješenja jer je nepravilnost otklonjena	-

5.2. Načela komunalnog gospodarstva

Općina Dicmo i osobe koje obavljaju komunalne djelatnosti moraju postupati u skladu s načelima na kojima se temelji komunalno gospodarstvo. Stoga Općina Dicmo primjenjuje kriterije i pokazatelje učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom prema načelima propisanim odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu.

Tablica 8. Postupanje u skladu s načelima komunalnog gospodarstva

Redni broj	Načela komunalnog gospodarstva	Aktivnosti/način ostvarenja	Potrebna poboljšanja	Odgovorna osoba	Učinak
1.	Zaštite javnog interesa	Općina Dicmo u donošenju i provođenju programa građenja i održavanja komunalne infrastrukture brine o javnom interesu te omogućuje ostvarivanje i zaštitu pojedinačnih interesa na način koji nije u suprotnosti i na štetu javnog interesa.	Izraditi programe građenja i održavanja komunalne infrastrukture tako da sadrže sve elemente propisane odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, uključujući opseg poslova održavanja za svu komunalnu infrastrukturu u programima održavanja komunalne infrastrukture.	Općinski načelnik	Izrađeni Program građenja i održavanja komunalne infrastrukture koji sadrži sve potrebne podatke sukladno Zakonu o komunalnom gospodarstvu
2.	Razmjerne koristi	Vlasnici građevinskog zemljišta odnosno investitori dužni su pridonositi građenju i održavanju komunalne infrastrukture plaćanjem javnih davanja razmjerno koristi koju stječu korištenjem uređenog građevinskog zemljišta odnosno građenjem komunalne infrastrukture, uz poštovanje načela solidarnosti. Za korištenje uređenog građevinskog zemljišta vlasnici/investitori plaćaju komunalni doprinos razmjerno koristi. Visina komunalnog doprinosa ovisi o zoni u kojoj se nalazi objekt, te o volumenu građevine koja se gradi. Komunalni doprinos obračunava se u skladu sa obujmom, odnosno po m ³ (prostornom metru) građevine koja se gradi na građevnoj čestici, a kod građevine koja se uklanja zbog gradnje nove građevine ili kada se postojeća građevina dograđuje ili nadograđuje,	U što kraćem roku donijeti rješenje o visini i naplati komunalnog doprinosa	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Naplaćivanje komunalnog doprinosa kako bi se dobiveni novac usmjerio na druge projekte

		komunalni se doprinos obračunava na razliku u obujmu u odnosu na prijašnju građevinu.			
3.	Solidarnosti	Financiranje građenja i održavanja komunalne infrastrukture zasniva se na načelu solidarnosti u podmirenju troškova na području jedinice lokalne samouprave.	Dovesti što više investitora koji će otvoriti tvrtke i zaposliti ljude	Općinski načelnik	Nova radna mjesta i poboljšani životni standard stanovnika
4.	Javne službe	Komunalne djelatnosti na području Općine Dicmo obavljaju se kao javna služba, a usluge koje se pružaju u obavljanju tih djelatnosti od općeg su interesa.	-		
5.	Neprofitnosti	Komunalne djelatnosti ne obavljaju se radi stjecanja dobiti, već radi osiguravanja isporuke komunalnih usluga korisnicima prema načelima komunalnog gospodarstva.	Omogućiti svim stanovnicima na području Općine Dicmo pravo na isporuku komunalnih usluga bez obzira na finansijsko stanje	Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Mogućnost svim stanovnicima korištenja komunalnih usluga
6.	Supsidijarnosti	Obavljanje komunalnih djelatnosti i isporuke komunalnih usluga osigurava se na razini koja je najbliža korisnicima.	Potrebno je uputiti stanovnike u donošenje odluka i cjenika vezanih za komunalne usluge	-Općinski načelnik -Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Uključivanje stanovnika u donošenje Odluka vezanih uz poboljšanje komunalnih usluga
7.	Univerzalnosti i jednakosti pristupa	Pristup, dostupnost i korištenje komunalnih usluga osigurava se svim korisnicima pod jednakim i nediskriminacionim uvjetima.	Svim pojedincima na području Općine Dicmo omogućiti korištenje komunalnih usluge prema uvjetima koji vrijede za sve stanovnike neovisno o njegovom položaju	-Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Isporuka komunalnih usluga svim stanovnicima jednak
8.	Prilagodljivosti	Isporuka komunalnih usluga obavlja se na način i pod uvjetima koji su prilagođeni potrebama lokalne zajednice.	Komunalne usluge na području Općine Dicmo prilagoditi kako bi bile dostupne svim stanovnicima	-Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Svi stanovnici imaju potrebne komunalne usluge
9.	Kontinuiteta obavljanja komunalnih djelatnosti	Komunalne djelatnosti obavljaju se kontinuirano na način koji osigurava održavanje komunalne infrastrukture u stanju funkcionalne sposobnosti radi ostvarivanja neprekidne isporuke komunalnih usluga, uz mogućnost uskrate isporuke komunalnih usluga korisnicima samo u iznimnim i opravdanim slučajevima.	Voditi brigu o uređajima vezanim za isporuku komunalnih usluga na području Općine Dicmo, kako bi se iste redovno mogle isporučiti korisnicima	-Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Redovna isporuka komunalnih usluga radi normalnih djelovanja

10.	Kakvoće obavljanja komunalnih djelatnosti	Komunalne djelatnosti obavljaju se prema standardima kakvoće pružanja komunalnih usluga propisanim posebnim propisima.	Uskladiti obavljanje komunalne djelatnosti prema propisima	-Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Sve raditi po standardima koji su propisani
11.	Ekonomičnosti i učinkovitosti	Isporučitelj komunalne usluge obvezan je u obavljanju komunalne djelatnosti postupati na učinkovit, ekonomičan i svrhovit način uz najmanje troškove za korisnike.	Uvijek i na vrijeme regulirati cijene komunalnih usluga kako bi se odredila najprihvatljivija cijena za stanovnika	-Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Korisnicima pružiti prihvatljivu cijenu usluga koja će biti opravdana
12.	Zaštite korisnika, prostora, okoliša i kulturnih dobara	Opremanje građevinskog zemljišta komunalnom infrastrukturom i obavljanje komunalnih djelatnosti osigurava se uz najprihvatljivije uvjete za život i zdravlje korisnika komunalnih usluga te najprihvatljivije uvjete za prostor, okoliš, kulturna dobra i održivi razvitak.	Povećati svjesnost o zaštiti okoliša i provođenje zakona i drugih propisa o zaštiti okoliša prilikom opremanja komunalnom infrastrukturom te obavljanja komunalnih djelatnosti.	- općinski načelnik -Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Čist i zdrav okoliš.
13.	Sigurnosti	Isporučitelj komunalne usluge dužan je komunalnu uslugu isporučivati korisnicima usluga na način koji ne može štetiti njihovoj imovini, pravima i pravnim interesima.	Pojačano ulaganje u sigurnost pri isporuci komunalne usluge	-Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Očuvanje imovine i pravnih interesa
14.	Javnosti	Isporučitelj komunalne usluge dužan je osigurati javnost svojeg rada te omogućiti korisnicima komunalne usluge pristup informacijama važnim za isporuku komunalnih usluga i njihovo sudjelovanje u donošenju odluka u komunalnom gospodarstvu.	Na stranicama javno objavljivati sve Odluke, cjenike i ostalu dokumentaciju vezano za komunalne usluge kako bi javnost imala pristup istima	-Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Informiranje stanovnika o informacijama koje su važne za isporuku komunalnih usluga
15.	Prihvatljivosti cijene komunalnih usluga	Cijene komunalnih usluga utvrđuju se tako da osiguravaju postupnost povrata troškova građenja i održavanja komunalne infrastrukture i obavljanja komunalnih djelatnosti, vodeći računa o tome da one budu socijalno prihvatljive za stanovništvo te poštujući zaštitu prava potrošača u skladu s posebnim propisima.	Regulirati cijene sukladno potrebama i mogućnostima, obavijestiti javnost o promjeni istih	-Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Zadovoljni i pravovremeno informirani korisnici
16.	Zaštite ugroženih kategorija građana	Jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati isporuku komunalnih usluga ugroženim skupinama stanovništva na svom području, uz podmirenje troškova komunalnih usluga iz sredstava proračuna u skladu s posebnim propisima o socijalnoj skrbi.	Svim stanovnicima omogućiti isporuku komunalnih usluga, u proračunu veći dio sredstava odvojiti za pomoć pri sufinciranju računa	-Općinsko vijeće Općine Dicmo -Odgovorna osoba isporučitelja usluge	Pomoći najugroženijim skupinama stanovnika na području Općine Dicmo

5.3. Kriteriji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u vlasništvu Općine Dicmo

Tablica 9. Kriteriji učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u vlasništvu Općine Dicmo

Područja	Kriteriji	Aktivnosti/način ostvarenja	Potrebna poboljšanja	Odgovorna osoba	Učinak
Evidentiranje komunalne infrastrukture	Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi	Općinsko vijeće Općine Dicmo donijelo je Odluku o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi	-	Općinsko vijeće Općine Dicmo	Komunalna infrastruktura bit će proglašena javnim dobrom i služiti svrsi kao takva
	Odluke o proglašenju komunalne infrastrukture javnim dobrom u općoj uporabi dostavljaju se nadležnom sudu radi provedbe upisa statusa javnog dobra u općoj uporabi u zemljišne knjige	Nakon donošenja odluke za komunalnu infrastrukturu koja je proglašena javnim dobrom, upisati promjenu u zemljišne knjige te upisati kao svoje vlasništvu ako to do sada nije bilo.	-	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	
	Jedinica lokalne samouprave pribavlja geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture te ih dostavlja nadležnom tijelu za katastar, zajedno s potvrdom da se radi o komunalnoj infrastrukturi, radi evidentiranja komunalne infrastrukture u katastru	Općina Dicmo u 2023.g. ne planira pribavljati geodetske elaborate izvedenog stanja komunalne infrastrukture.	-	Općinski načelnik	
	Jedinica lokalne samouprave ustrojila je i vodi Registar komunalne infrastrukture koja sadrži propisane podatke i akte	Općina Dicmo je ustrojila Registar komunalne infrastrukture koji je objavljen na mrežnim stranicama Općine Dicmo.	Redovno ažurirati Registar i upisivati novu infrastrukturu koja još nije upisana	Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Pravovaljani i ažurirani podaci o komunalnoj infrastrukturi.

	Građevine komunalne infrastrukture evidentirane su u poslovnim knjigama jedinice lokalne samouprave i iskazane su im vrijednosti	Poduzimanje radnji radi povezivanja infrastrukture s poslovnim knjigama te pristupanje procjeni njihove vrijednosti.	Brže procjenjivati vrijednost građevine komunalne infrastrukture.	Službenik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Relevantni podaci o vrijednosti komunalne infrastrukture
	Građevine komunalne infrastrukture obuhvaćene su godišnjim popisom imovine i obveza na kraju 2022. te su im knjigovodstvena stanja uskladena sa stvarnim stanjima utvrđenim popisom	Prema odredbama članaka 14., 15. i 16. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze, navesti njihove pojedinačne vrijednosti te uskladiti stanje imovine i obveza u poslovnim knjigama sa stanjem utvrđenim popisom. Nakon popisa, povjerenstvo je obvezno sastaviti izvještaj na temelju popisnih lista i svojih zapažanja i predati ga čelniku proračuna.	Općina Dicmo obavila je popis imovine i obveza krajem 2022. godine. Popisana je komunalna infrastruktura i druga imovina koja je evidentirana u glavnoj knjizi.	Povjerenstvo za popis imovine, Službenik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Relevantni podaci o vrijednosti komunalne infrastrukture.
	Podaci o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i Registru komunalne infrastrukture su uskladeni	Uskladiti podatke o komunalnoj infrastrukturi u analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji i Registru komunalne infrastrukture		Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo Službenik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Usklađeni i relevantni podaci

Normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom	Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnim djelatnostima kojom su pobliže određeni poslovi koji se smatraju obavljanjem propisanih komunalnih djelatnosti i drugih djelatnosti kojima se kontinuirano zadovoljavaju životne potrebe stanovništva na području jedinice lokalne samouprave te se smatraju komunalnim djelatnostima	Donesena Odluka o komunalnim djelatnostima			Općinsko vijeće Općine Dicmo	Definirane djelatnosti koje mogu obavljati pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti
	Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave pri povjeravanju obavljanja komunalnih djelatnosti vlastitim trgovačkim društvima donijelo je propisane odluke s propisanim elementima					
	Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju koncesije	Donesena Odluka o komunalnim djelatnostima u kojoj je navedeno koje se komunalne djelatnosti mogu obavljati na temelju koncesije i ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti			Općinsko vijeće Općine Dicmo	Definirane djelatnosti koje mogu obavljati pravne i fizičke osobe na temelju ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti
	Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom su određene komunalne djelatnosti koje se obavljaju na temelju ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti					
	Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je programe građenja odnosno održavanja komunalne	- Program građenja komunalne infrastrukture			Općinski načelnik	Transparentan uvid plana potrošnje proračunskih sredstava kroz programe održavanja i građenja.

	<p>infrastrukture za 2023., u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja, koji sadrže propisane elemente</p>	<p>- Program održavanja komunalne infrastrukture</p>		<p>Program održavanja komunalne infrastrukture izrađuje se i donosi u skladu s predvidivim i raspoloživim sredstvima i izvorima financiranja.</p> <p>Program građenja komunalne infrastrukture sadrži procjenu troškova projektiranja, revizije, građenja, provedbe stručnog nadzora građenja i provedbe vođenja projekata građenja komunalne infrastrukture s naznakom izvora njihova financiranja.</p>
	<p>Općinski načelnik podnio je predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture odnosno programa održavanja komunalne infrastrukture za 2022.</p>	<p>Izvješće o izvršenju programa građenja komunalne infrastrukture za 2022. godinu</p> <p>Izvješće o izvršenju programa održavanja komunalne infrastrukture za 2022. godinu</p>	<p>Općinsko vijeće Općine Dicmo Općinski načelnik</p>	<p>Transparentan uvid potrošnje proračunskih sredstava za održavanja i građenja komunalne infrastrukture.</p> <p>Izvješće sadrži iskaz troškova održavanja po pojedinim vrstama i građevinama komunalne infrastrukture odnosno po pojedinim komunalnim djelatnostima i vrstama radova te po izvorima njihova financiranja.</p>
	<p>Odluka o komunalnom doprinosu objavljena je u službenom glasilu</p>	<p>Odluka o komunalnom doprinosu</p>	<p>Općinsko vijeće Općine Dicmo</p>	<p>U Odluci je vidljivo novčano javno davanje koje se plaća za korištenje komunalne infrastrukture na području cijele jedinice lokalne samouprave i položajne pogodnosti građevinskog zemljišta u naselju prilikom građenja ili ozakonjenja građevine.</p>

Upravljanje komunalnom infrastrukturom	Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnoj naknadi	Odluka o komunalnoj naknadi		Općinsko vijeće Općine Dicmo	Prihodima od komunalne naknade podmiruju se troškovi održavanja i građenja komunalne infrastrukture.
	Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku kojom je određena vrijednost boda komunalne naknade	Odluka o vrijednosti boda komunalne naknade			
	Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donijelo je odluku o komunalnom redu	Odluka o komunalnom redu			Predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o komunalnom redu sa svrhom uređenja naselja te uspostave i održavanja komunalnog reda.
	Komunalne djelatnosti obavljaju se na način utvrđen donešenim odlukama	Komunalne djelatnosti koje se mogu obavljati temeljem pisanog Ugovora o povjeravanju obavljanja komunalne djelatnosti fizičkoj ili pravnoj osobi jesu: 1. održavanje javne rasvjete 2. održavanje građevina, uredaja i predmeta javne namjene		Općinski načelnik	Donesenim Odlukama komunalne djelatnosti kojima se osigurava građenje i/ili održavanje komunalne infrastrukture u ispravnom i funkcionalnom stanju, te se koriste za pružanje usluga nužnih za svakodnevni život i rad na području jedinice lokalne samouprave.
	Opći uvjeti isporuke komunalnih usluga doneseni su uz suglasnost predstavničkog tijela jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga	Općina je donijela je Opće uvjeti isporuke komunalnih usluga			Informiranost građana sa cjenikom i općim uvjetima isporuke komunalnih usluga sakupljanja odvoza i odlaganja komunalnog otpada
	Jedinica lokalne samouprave osigurala je objavu općih uvjeta isporuke komunalnih usluga u službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama	Izrada letaka i slanje istih građanima			Davatelj komunalnih usluga

	Cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost čelnika jedinice lokalne samouprave na čijem se području isporučuje komunalna usluga	Cjenik komunalnih usluga te njegove izmjene i dopune donesene su uz suglasnost čelnika		Općinski načelnik	
Nadzor nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom i učinkovitost u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo	Jedinica lokalne samouprave propisala je ovlasti i odgovornosti svojih zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom	Propisane su ovlasti i odgovornosti zaposlenika u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom		Općinski načelnik, Pročelnik Jedinstvenog upravnog odjela Općine Dicmo	Smanjivanje nepotrebnih pogrešaka ali i lakše rješavanje nastalih nepravilnosti.
	Jedinica lokalne samouprave analizira i vrednuje učinke upravljanja komunalnom infrastrukturom kako bi se osiguralo učinkovito zadovoljavanje javnih potreba građana u području komunalnog gospodarstva te poduzima mјere u slučaju lošeg obavljanja poslova i neispunjavanja zadanih ciljeva	Analiziranjem i vrednovanjem učinka upravljanja komunalnom infrastrukturom definiraju se koristi, problemi i utjecaj upravljanja radi utvrđivanja mogućnosti dalnjeg unaprijeđenja upravljanja komunalnom infrastrukturom	Periodično ili Kontinuirano analiziranje učinka upravljanja komunalnom infrastrukturom	Općinski načelnik	Unaprjeđeno upravljanje komunalnom infrastrukturom
	Unutarnjim revizijama obuhvaćene su aktivnosti i procesi u vezi s upravljanjem komunalnom infrastrukturom.	Unutarnjom revizijom kontinuirano analizira se upravljanja komunalnom infrastrukturom	-	-	

6. PROCES UPRAVLJANJA KOMUNALNOM INFRASTRUKTUROM U VLASNIŠTVU OPĆINE DICMO

Kako bi se uredio načini postupanja u vezi s nadzorom nad obavljanjem komunalnih djelatnosti povjerenih vlastitim trgovačkim društvima i javnim ustanovama i drugim pravnim i fizičkim osobama na temelju ugovora o koncesiji i ugovora o obavljanju komunalne djelatnosti te drugim oblicima upravljanja komunalnom infrastrukturom, od poduzimanja mjera i aktivnosti na unaprjeđenju sustava komunalnog gospodarstva na području lokalne jedinice potrebno je propisati i donijeti pisani proceduru.

Procedura upravljanja komunalnom infrastrukturom sadrži slijedeće postupke:

- Postupak organizacijskog oblika obavljanja komunalnih djelatnosti i nadzora nad obavljanjem komunalnih djelatnost,
- Postupak tekućeg održavanja komunalne infrastrukture,
- Postupak investicijskog održavanja komunalne infrastrukture,
- Postupak donošenja programa održavanja komunalne infrastrukture,
- Postupak donošenja programa građenja komunalne infrastrukture,
- Postupak uspostave i održavanja komunalnog reda,
- Postupak nadzora komunalnog redara,
- Postupak donošenja odluke o komunalnom doprinosu i utvrđivanja obveznika komunalnog doprinosa,
- Postupak donošenja odluke o komunalnom naknadi i utvrđivanja obveznika komunalne naknade.

Općina Dicmo izradila je Proces upravljanja komunalnom infrastrukturom.

ZAKLJUČAK

Državni ured za reviziju obavio je reviziju učinkovitosti upravljanja komunalnom infrastrukturom u jedinicama lokalne samouprave na području Republike Hrvatske. Ciljevi revizije bili su provjeriti cjelovitost podataka jedinica lokalne samouprave o komunalnoj infrastrukturi i njezinu pravnom statusu, provjeriti normativno uređenje upravljanja komunalnom infrastrukturom, provjeriti upravljaju li jedinice lokalne samouprave komunalnom infrastrukturom u skladu s

propisima, ocijeniti učinkovitost sustava nadzora nad upravljanjem komunalnom infrastrukturom te ocijeniti učinkovitost jedinica lokalne samouprave u zadovoljenju potreba građana koje se odnose na korištenje komunalne infrastrukture.

Općina Dicmo postupala je prema preporukama nalaza koje je dobila od Revizije, te je veći dio naloga proveden, dok se dio planira provesti u skladu sa zadanim datumima koji su dani u Planu provedbe naloga i preporuka

Ustrojen je Registar komunalne infrastrukture koja sadrži sve propisane podatke za svu evidentiranu komunalnu infrastrukturu u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu, doneseni su Program građenja i Program održavanja komunalne infrastrukture u kojima su iskazani troškovi građenja odvojeno za svaku građevinu i ukupno prema njihovom izvoru financiranja, Odlukom o komunalnom doprinosu određeni su uvjeti i razlozi oslobađanja plaćanja komunalnog doprinosa i donesena je nova Odluka o komunalnom redu kojom je osigurana mogućnost korištenja površina javne namjene koja omogućava kretanje osoba s posebnim potrebama

Općina planira provesti sve dane preporuke te se kontinuirano radi na poboljšanju učinkovitosti u upravljanju komunalnom infrastrukturom i zadovoljavanju potreba građana koje se odnose na komunalno gospodarstvo.